

Процеси кластеризації в гастрономічному туризмі України

Кожного року в Україні проводиться велика кількість гастрономічних фестивалів. За даними Асоціації сприяння розвитку гастрономічного та винного туризму України у 2019 році було проведено 72 гастрономічних фестивалів.

Найбільші туристичні резерви для проведення гастрономічного туризму мають Закарпатська, Київська, Львівська, Одеська, Полтавська області та такі міста як Київ, Луцьк та Львів.

В Одеській області поки що немає окремого гастрономічного туру, але є тур винного туризму до Шабо і екскурсійно-етнографічний тур до Фрумушики-Нова. Їх можливо об'єднати у туристичний кластер і розробити новий тур вихідного дня, який буде включати екскурсії, дегустації, покупку продукції місцевого виробництва та відвідування місцевих підприємств харчування. Середній блакитний квадрат показує, що вже є в цьому кластері, квадрати за межами – що треба ще впровадити.

Провідними країнами-лідерами світу з розвитку гастрономічного туризму є: Франція, Італія, Іспанія, Японія та Таїланд. Такі регіони як Африка, Австралія та Південна Америка мають найменшу кількість або взагалі відсутні об'єкти гастрономічного туризму.

Об'єкти гастрономічної та кулінарної спадщини є додатковою гарантією збереження і цілісності унікальних національних та автентичних кулінарних технологій та гастрономічних особливостей країни, вони сприяють популяризації і розвитку гастрономічного туризму як в окремих країнах та регіонах, так і в світі в цілому. Міжнародні гастрономічні фестивалі є найбільш відомими гастрономічними дестинаціями серед

туристів та можуть бути об'єктом окремого туристичного туру за напрямом подорожі.

Попит на послуги гастрономічного туризму передусім обумовлено наявністю в кожній країні світу відповідних туристичних ресурсів – від діючих підприємств ресторанного господарства та гастрономічних заходів до об'єктів гастрономічної та кулінарної спадщини. За даними ЮНЕСКО у 2017 році у світі налічується 21 об'єкт гастрономічної та кулінарної Всесвітньої спадщини.

В Україні гастрономічний туризм, на даний час, не досить добре розвинений, але вже заснована достатня кількість унікальних автентичних гастрономічних турів та фестивалів, які створюють передумови для формування конкурентоспроможного туристичного продукту гастрономічного туризму на міжнародному та внутрішньому ринках.

Одним із шляхів, що може сприяти розвитку туристичних кластерів, є впровадження на державному та регіональному рівні кластерної політики.

Одним з найкращих варіантів розвитку туристичної галузі країни є кластеризація. Прикладом гастрономічного кластера для Причорноморського регіону може стати туристичний маршрут «Гастрономічний тур вихідного дня», який складається з відвідування Шабо, Білгород-Дністровська та Фрумушики-Нова. При формуванні кластера відбудеться інтеграція місцевої влади, виноробень, туроператорів, підприємств готельного і ресторанного бізнесу, виробників сувенірної продукції.

Результатом кластеризації стане розвиток туристичної інфраструктури, збільшення кількості туристів, розвиток туристично-рекреаційних зон, розробка нових видів туристичних продуктів, збільшення кількості робочих місць та заробітної плати. Отже, створення туристичних кластерів є обов'язковою умовою розвитку туристичної галузі регіону.